

YARGITAY

22. HUKUK DAİRESİ

Esas No.	2014/15387	<u>İlgili Kanun / Madde</u>
Karar No.	2014/16184	6356 S. STSK. /19
Tarihi:	09.06.2014	

- **EMEKLİ OLAN SENDİKA ÜYESİNİN ÇALIŞMAYI SÜRDÜRMEŞİ HALİNDE ÜYELİĞİNİN DEVAM EDECEĞİ**
- **EMEKLİ OLAN SENDİKA ÜYESİ EMEKLİLİK SONRASI ÇALIŞMAMASI HALİNDE ÜYELİĞİNİN BİR YIL SONRA SONA ERECEĞİ**
-

ÖZETİ Sendika üyeliğini sona erdiren sebepler 6356 sayılı Kanun'un 19. maddesinde düzenlenmiştir. Maddenin altıncı fıkrasına göre “Sosyal Güvenlik Kurumundan yaşlılık veya malullük aylığı ya da toptan ödeme alarak işten ayrılan işçilerin sendika üyeliği sona erer. Ancak çalışmaya devam edenler ile kuruluş ve şubelerinin yönetim, denetleme ve disiplin kurullarındaki görevleri sırasında yaşlılık veya malullük aylığı ya da toptan ödeme alanların üyeliği, Görevleri süresince ve yeniden seçildikleri sürece devam eder.”

Sendika Üyeliğinin Kazanılması ve Sona Ermesi ile Üyelik Aidatının Tahsili Hakkında Yönetmeliğin 12. maddesinin dördüncü fıkrasına göre ise “Sosyal Güvenlik Kurumundan yaşlılık veya malullük aylığı ya da toptan ödeme alarak işten ayrılan işçilerin sendika üyeliği sona erer. Ancak bir yıl içerisinde aynı işkolunda çalışmaya devam edenler veya ara verdikten sonra bir yıl içerisinde tekrar çalışmaya başlayanlar ile konfederasyon, sendika ve şubelerinin yönetim, denetleme ve disiplin kurullarındaki görevleri sırasında yaşlılık veya malullük aylığı ya da toptan ödeme alanların üyeliği, görevleri süresince ve yeniden seçildikleri sürece devam eder.”

Belirtilen düzenlemelere göre, emeklilik, sendika üyeliğini sona erdiren bir sebep olmakla birlikte, çalışmaya devam edilmesi halinde sendika üyeliği devam edecektir. Yönetmelik ile de, emeklilikten itibaren bir yıllık süre içerisinde çalışmaya devam edilmesi durumunda üyeliğin sona ermeyeceği düzenlenmiştir. Şu halde, emeklilik tarihinden itibaren bir yıllık süre içerisinde çalışılmasa dahi işçinin sendika üyeliğinin devam edeceği tartışmasızdır. İş hayatının gerçekleri ve emeklilikten sonra çalışmaya devam edilmesi gerekliliği karşısında, Kanun koyucu burada, işsizliğe benzer bir uygulama kabul ederek, bir yıla kadar çalışılmamasının

sendika üyeliğini sona erdirmeyeceğini düzenlemiştir.

DAVA : Davacı, 22.06.2013 tarihli olağanüstü genel kurulun iptali edilmesi ile 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 15/3 fıkrası uyarınca davalının Adana şubesini yönetmek için kayyım atanmasına karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde asli müdahiller avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi G. Yılmaz tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, müvekkillerinin davalı sendika Adana Şube Başkanlığının 22.06.2013 tarihinde yapılan olağanüstü genel kurulda yönetim kurulu asil üye adayları olduğunu, belirtilen tarihte yapılan genel kurulda usulsüzlükler bulunması sebebiyle seçimin iptal edilmesi gerektiğini, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun ve sendika delege seçim yönetmeliğine göre yaşlılık aylığı olarak işten ayrılanların sendika üyeliği ve delegeliklerinin sona ereceğini, bu sebeple Turgut Ay, Duran Karşlı ve Turan Özatar isimli delegelerin emekli olmalarına rağmen seçimde oy kullanmalarının usulsüz olduğunu, eşit oy alan adaylarda kazananın belirlendiği kura çekilirken seçim kurulu başkanı gözetiminde kuranın icra edilmemesinin usulsüz olduğunu, yönetim kurulu yedek listesinde dördüncü sırada yer alan adayların oylarının eşit olması sebebiyle kuranın sadece bu iki kişi arasında çekilmesi gerekirken başka sıradaki adayların da kuraya dahil olduğu ve başka sıradaki adayın seçimi kazandığını, bu suretle kuranın usulsüz olduğunu, üç adet oy pusulasının geçersiz olduğunu ileri sürerek davalı sendika Adana şubesinin 22.06.2013 tarihli olağanüstü genel kurulunun iptaline ve genel kurulu yapmak üzere kayyım atanmasına karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı sendika vekili, açılan davanın haklı olduğunu belirterek davayı kabul etmiştir.

Asli müdahiller ise, kendilerinin olağanüstü genel kurula katılmış ve seçilmiş şube yöneticileri olduklarını, üç emekli kişinin seçimde delege olarak oy kullandığı iddiasının gerçeği yansıtmadığını, öncelikleri ilan edilen delege listelerine süresinde itiraz edilmediğini, Duran ve Turan isimli üyelerin emekli olduktan sonra aynı işyerinde çalışmaya devam ettiğini, diğer emekli üyenin çalışmamış olsa dahi sendika üyeliğinin askıda sayılması gerektiğini, davacıların diğer iddialarının da doğru olmadığını iddia ederek davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, gerek oy kullandırılan emekli üç üyenin gerekse oy pusulalarının usulüne uygun yapılmadığı gerekçesiyle davanın kabulüne, olağanüstü genel kurulun iptaline ve şube yönetimine kayyım atanmasına karar verilmiştir.

Temyiz:

Kararı asli müdahiller temyiz etmiştir.

Gerekçe:

Dava, Türk Harb-İş Sendikasının Adana şubesinin 22.06.2013 tarihli olağanüstü genel kurulunun iptali istemine ilişkindir.

Genel kurul sendikaların iradesini yansıtan nihai karar organıdır. Genel kurullar bakımından asıl olan ise olağan genel kuruldur. Olağan genel kurul, kanunda ve daha kısa bir süre belirlenmesi koşuluyla tüzükte öngörülen sürelerde düzenli olarak yapılmak zorunda olunan ve yapılması için herhangi bir sebebin ortaya çıkması gerekli olmayan genel kuruldur. Olağanüstü genel kurul ise ancak genel kurulun olağanüstü

toplanmasını gerektirir nitelikte objektif ve ciddi sebeplerin bulunması halinde söz konusu olan istisnai nitelikteki genel kuruldur.

Somut olayda davalı sendika Adana şubesi 22.06.2013 tarihinde yapılan olağanüstü genel kurul ile sorunlu organlara üye seçimi gerçekleştirilmiştir.

Davacıların, genel kurulun iptal edilmesine ilişkin dört itirazı değerlendirildiğinde;

1-İptal gerekçelerinden birincisi, üç oy pusulasının geçersiz olmasına ilişkindir. Dosya içeriğine göre, aynı itirazın seçimden hemen sonra olmak üzere 22.06.2013 ve 24.06.2013 tarihli dilekçeler ile İlçe Seçim Kurulu Başkanlığına yapıldığı ve İlçe Seçim Kurulu Başkanlığı tarafından oy torbasının tekrar açılarak yeniden sayım yapıldığı ve bir hatanın tespit edilmediği anlaşılmıştır. Davacılar tarafından başkaca bir delil de ibraz edilmediğinden, belirtilen itirazın yerinde olmadığı anlaşılmıştır.

2-Genel kurula yapılan ikinci itiraz ise, kura çekiminin seçim kurulu başkanı gözetiminde yapılmadığına ilişkindir.

Gerek 6356 sayılı Kanun'da gerekse sendika tüzüğünde, seçimler neticesinde eşit oy alan adaylar yönünden kazananın belirleneceği kura çekiminin seçim kurulu başkanı gözetiminde olması gerektiğine dair bir hüküm bulunmamaktadır. Kaldı ki, kura tutanağında, davacılarından Sedat'ın da imzası bulunmaktadır. Buna göre, davacıların belirtilen itirazlarının da yerinde olmadığı anlaşılmıştır.

3-Genel kurula yapılan üçüncü itiraz ise, yönetim kurulu yedek üyeliklerinden dördüncü sırada yer alan adaylardan kazananın belirleneceği kuranın bu iki aday arasında çekilmesi gerekirken, kuraya aynı sayıda oy alan diğer adayların da katılmasının hatalı olduğuna ilişkindir.

Somut olayda, yönetim kurulu yedek üyeliklerinde dördüncü sırada yer alan adaylardan Aydın ve Erkan 67'ser oy almış, kura tutanağına göre, aynı sayıda oy alan yedek üyeler de kuraya dahil edilerek, ikinci listenin beşinci sırasındaki aday olan Yasin Yaşar yedek üyeliğe seçilmiştir.

Sendika tüzüğünün, şube yönetim kurulunun oluşumuna ilişkin 43. maddesinde şube yönetim kurulu asil üyelerinin unvanları ile birlikte seçileceği ve ayrıca asil üye sayısı kadar yedek üye seçileceği öngörülmüştür. Sendika Şubeler Yönetmeliğinin 10. maddesine göre de "Şube yönetim kurulları... unvanları ile seçilen ... beş üyeden oluşur. Genel kurullarda yönetim kurulu asil üye sayısı kadar da yedek üye seçilir." Yönetmeliğin 12. maddesinin üçüncü fıkrasına göre ise "Şube Yönetim kurulundan asil üyeliklerin boşalması halinde yedek üyelere sırası ile en çok oy alan üye, yönetim kuruluna davet edilir. Bu durumda şube yönetim kurulu ... ana tüzüğün 23. maddesi esaslarına göre görev dağılımını yeniden yapar."

Belirtilen düzenlemelerden anlaşıldığı üzere, şube yönetim kurulu yedek üyeliklerinde sıralama dahilinde aday olma usulü bulunmadığı gibi, sıralamanın da bir önemi yoktur. Zira sendika yönetmeliği, asil üyeliklerde boşalma durumunda ilk sıradaki yedek üyenin göreve çağrılmasını öngörmemiş, en çok oy alan yedek üyenin göreve çağrılmasını öngörmüştür. Bu cümleden olarak, aynı sayıda oy alan diğer adayların kura çekimine katılması bir zorunluluktur. Şu halde, davacıların bu itirazı da yerinde değildir.

4-Genel kurula yapılan dördüncü itiraz ise, emekli olmaları sebebiyle üyelikleri ve delegelikleri son bulan üç üyenin seçime katılmalarının hatalı olduğuna ilişkindir.

Sendika üyeliğini sona erdiren sebepler 6356 sayılı Kanun'un 19. maddesinde düzenlenmiştir. Maddenin altıncı fıkrasına göre "Sosyal Güvenlik Kurumundan yaşlılık veya malullük aylığı ya da toptan ödeme alarak işten ayrılan işçilerin sendika üyeliği sona erer. Ancak çalışmaya devam edenler ile kuruluş ve şubelerinin yönetim, denetleme ve disiplin kurullarındaki görevleri sırasında yaşlılık veya malullük aylığı ya da toptan ödeme alanların üyeliği, Görevleri süresince ve yeniden seçildikleri sürece devam eder."

Sendika Üyeliğinin Kazanılması ve Sona Ermesi ile Üyelik Aidatının Tahsili Hakkında Yönetmeliğin 12. maddesinin dördüncü fıkrasına göre ise "Sosyal Güvenlik Kurumundan yaşlılık veya malullük aylığı ya da toptan ödeme alarak işten ayrılan işçilerin sendika üyeliği sona erer. Ancak bir yıl içerisinde aynı işkolunda çalışmaya devam edenler veya ara verdikten sonra bir yıl içerisinde tekrar çalışmaya başlayanlar ile konfederasyon, sendika ve şubelerinin yönetim, denetleme ve disiplin kurullarındaki görevleri sırasında yaşlılık veya malullük aylığı ya da toptan ödeme alanların üyeliği, görevleri süresince ve yeniden seçildikleri sürece devam eder."

Belirtilen düzenlemelere göre, emeklilik, sendika üyeliğini sona erdiren bir sebep olmakla birlikte, çalışmaya devam edilmesi halinde sendika üyeliği devam edecektir. Yönetmelik ile de, emeklilikten itibaren bir yıllık süre içerisinde çalışmaya devam edilmesi durumunda üyeliğin sona ermeyeceği düzenlenmiştir. Şu halde, emeklilik tarihinden itibaren bir yıllık süre içerisinde çalışılmasa dahi işçinin sendika üyeliğinin devam edeceği tartışmasızdır. İş hayatının gerçekleri ve emeklilikten sonra çalışmaya devam edilmesi gerekliliği

karşısında, Kanun koyucu burada, işsizliğe benzer bir uygulama kabul ederek, bir yıla kadar çalışılmamasının sendika üyeliğini sona erdirmeyeceğini düzenlemiştir.

Üyeliği sona erdiren sebepler, 2821 sayılı Sendikalar Kanunu'nda ise 25. maddede düzenlenmiştir. Maddenin son fıkrasında yer alan düzenlemeye göre "Bağlı buldukları, kanunla kurulu kurum ve sandıklardan yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığı veya toptan ödeme alarak, işten ayrılan işçilerle, işkolunu değiştiren işçilerin sendika üyeliği sona erer. Çalışmaya devam edenler hakkında bu hüküm uygulanmaz."

2821 sayılı Kanun'da, yukarıda belirtildiği şekilde, emeklilikten sonra bir yıllık süre içinde çalışılmasa dahi üyeliğin devam edeceğine dair bir düzenleme bulunmamasıyla birlikte, yine çalışmaya devam edenlerin üyeliğinin sona ermeyeceği düzenlenmiştir. Ayrıca, 2821 sayılı Kanun'un 24. maddesinin son fıkrasına göre de, geçici işsizlik sendika üyeliğini sona erdirmez. İfade edilen düzenlemelere göre, 2821 sayılı Kanun yönünden de, emeklilikten itibaren bir yıllık süre içerisinde çalışılmasa dahi, sendika üyeliğinin devam ettiğinin kabulü gerekmektedir.

Somut olayda, dava ve itiraz konusu olan üç sendika üyesi Duran Karslı, Turan Özatar ve Turgut Ay'ın emeklilik sebebiyle sendika üyeliklerinin ve delegeliklerinin son bulduğu ileri sürülmüştür. Belirtilen üç üyenin de genel kurul delege listesinde isimleri mevcuttur.

Dosya içeriğinden, belirtilen delegelerden Duran Karslı ve Turan Özatar'ın emekli olduktan kısa bir süre sonra aynı işyerinde çalışmaya devam ettiği anlaşıldığından, belirtilen iki kişinin, sendika üyeliğinin ve delegeliğinin devam ettiği tartışmasızdır. İtiraz konusu üçüncü delege Turgut Ay'ın ise, 15.09.2012 tarihinde emekli olduğu, ancak emeklilikten sonra çalışmasının olmadığı anlaşılmıştır. Yukarıda ayrıntılı olarak açıklandığı üzere, emeklilik tarihinden itibaren bir yıllık süre içerisinde çalışılmasa dahi sendika üyeliği devam etmektedir. Buna göre, Turgut Ay'ın emeklilik tarihine göre bir yıllık süre içerisinde olağanüstü genel kurulun gerçekleştirildiği anlaşıldığından belirtilen delegenin de sendika üyeliğinin devam ettiği tartışmasızdır. Şu halde, itiraz konusu üç üyenin de sendika üyeliğinin devam ettiği, davacıların bu itirazlarının da yerinde olmadığı ve genel kurulda bu yönden de bir usulsüzlük olmadığı anlaşılmıştır.

Bütün bu açıklamalar karşısında, davacıların genel kurula itiraz gerekçeleri yerinde olmadığından, mahkemece, davanın reddine karar verilmesi gerekirken, yanılığılı değerlendirme ile davanın kabulüne karar verilmesi isabetsizdir.

Belirtilen sebeplerle, 6356 sayılı Kanun'un 15. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, hükmün bozulmak suretiyle ortadan kaldırılması ve aşağıdaki gibi karar verilmesi gerekmiştir.

HÜKÜM: Yukarıda belirtilen sebeplerle;

1-Mahkemenin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararının **BOZULARAK ORTADAN KALDIRILMASINA,**

2-Davanın **REDDİNE,**

3-Harç peşin alındığından yeniden alınmasına yer olmadığına,

4-Davacının yapmış olduğu yargılama giderinin üzerinde bırakılmasına, davalının yapmış olduğu 180,00 TL yargılama giderinin davacıdan alınıp davalıya verilmesine,

5-Davalı vekille temsil edildiğinden, karar tarihinde yürürlükte olan tarifeye göre 1.500,00 TL vekâlet ücretinin davacıdan alınıp davalıya verilmesine,

6-Peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, kesin olarak 09.06.2014 tarihinde oybirliği ile karar verildi.